

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 174. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-falster01-shoot-idm140591133979408.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

Nogle kløgtige og vel studerede akademiske Borgere ved vort Universitet havde som Følge af den Iver, hvormed de henførtes til de smukke Videnskaber, sluttet sig sammen i et lystigt Societet, og fastsat Sted og Tid, paa hvilke de med honnet og lærd Snak nyttigt kunde øve deres Aand, dyrke Veltalenhed, gøre Prøve paa deres Kræfter, for saa at sige gensidig at gøre hverandre Regnskab for Arbejde og Fremgang. Til Dommer valgtes en gammel Magister Artium, min gode Ven, som plejede at sætte disse Paafund i Værk og give dem Materien for Samtalen. Og han havde nu som Gækken paalagt sine Vædde-Kæmpere en skrømtet Strid af Ambassadeurer fra det lærde Europa, i hvilken enhver skulde forsvare sit lærde Fædreland, som var tilfaldet ham ved Lodkastelse, een England, en anden Italien, en tredje Frankrig, en fjerde atter et andet Land, og hæve det til den højeste Top. Hvad 175 sker? Den til Væddekampen fastsatte Dag indtræffer; de unge Camerater komme sammen, og ogsaa mig gives der Forlov at overvære dette Narrespil. Magisteren, som var Kampdommer, sagde først nogle faa Ord om *det lærde Europæ noget storagtige Fædrelandskærlighed* og lod dernæst Trompeten lyde. I det samme rejser sig paa givet Tegn midt iblandt dem en formummet Forsvarer for det lærde Italien og søger paa mangfoldig Vis at bekræfte dets Værdighed og første Rang i den studerede Verden. Han igentager altsaa Italiensb) Fortjenester af de boglige Kunster ligefra de ældste Tider; hvor meget det har beflittet sig paa smukke Videnskaber; hvor omhyggeligt det har bevaret sine Skribenter for Undergang og Forglemmelse, og efter at have bevaret dem har overleveret dem til Efterkommerne i alle Lande; hvilke lærde Skuespil, Stene og Støtter det kan fremvise for de Besøgende; hvilke ypperlige Ting det har opfundet; hvor mange Universiteter det den Dag idag opholder; hvor stort et Forraad af højst navnkundige Begavelser i alle Lærefag det fra umindelige Tider har frembragt, saaledes at (for at bruge Grev *Nogarolæ* Ord i hans Brev til Adamum Fundanum *om de Italienerne, som have skrevet paa Græsk c*) *hele Evropa til enhver Sindets Herlighed synes at trænge til Italiens Hjælp og Bistand*. Heraf fulgte saaledes efter hans Mening, at denne Fødestavn for al Lærdom burde der vises den højeste Hæder, og at ved dette Land kunde intet andet lignedes, endsige agtes højere. - Dette Krav tager Frankriges Ambassadeur ilde op og gør sig 176 noget pralende til af de ældgamle Arnesteder for boglige Kunster *Autun, Bordeaux, Como d*), *Reims, Lyon, Marselitte, Narbonne, Poitiers, Toulouse, Trier, Valence, Vienne og Besançon*, beraabende sig ydermere paa det gamle Vidnesbyrd dels af *Juvenali e*), en Mand fra Rom, som kalder *Gallien veltalende*, dels af Kejserne *Valentis, Gratiani og Valentiniani* Forordning, som taler om *de saare folkerige Byer i Gallien, som vare rige paa og anselige ved Læremestres, Rhetorers og Sproglærdes, ved Attisk og Romersk Lærdoms Berømmelse*. Dernæst lovpriser han mærkbart den poëtiske Hæder, som Frankrig allerede midt under Barbariet var overflødig paa, lige til Mønster for andre; siden taler han de rigeste Lovord over sit Folks ypperlige Academier, Bibliothequer, Boglader, uskatterlige Fortjenester af Kirkefædrene, Paafund, samt usædvanlige og uhørte Anordninger til ved Belønninger og Væddekampe at opmuntre de Lærdes Sind; og han tvivler aldeles ikke om, at Frankrige staar lige saa langt over de øvrige Folk i det lærde Europa